

Kázeň
Trlenská chata,
Posledné sľuby Jakub Garčár SJ

Bratia a sestry, sme tu na Trlenskej chate. Spojilo sa tu viacero vecí a kto ste sem prišli, určite to nebolo omylom. Prísť sem si vyžadovalo rozhodnutie - niečo nechať doma, možno záhradku či pohodlne kreslo, zbaliť si veci a vydať sa na cestu. Sme tu istým spôsobom ako pútnici nadeje, veď je Jubilejný rok.

V dnešnom čítaní z knihy Jozue počúvame slova: „Vyvolte si dnes, komu chcete slúžiť.“ Jozue stojí pred ľuďmi, ktorý už zažil veľa: vyslobodenie, púšť, Božiu ochranu, a kladie im zásadnú otázku: „Kto bude vašim Bohom?“ Tonie je len historická otázka pre Izrael. To je otázka pre každého z nás - dnes, tu.

A viete, že voľba nie je jednorazová - je to štýl života. Každé „áno“ Bohu znamená množstvo malých každodenných „áno“ v rodine, v práci, medzi priateľmi, a tiež odvahu povedať „nie“ tomu, čo nás od Boha oddeľuje. Niektoré voľby menia len maličkosti, iné celý smer života.

Dnes tu jedna taká voľba dostáva konkrétnu tvár. Urobí ju Jakub, keď zloží svoje posledné sľuby a naplno vstúpi do Spoločnosti Ježišovej. Nebolo to rozhodnutie zo dňa na deň. K dnešnému dnu viedlo 38 rokov jeho života, (žiadal som Jakuba, aby mi napísal krátky životopis – a viete čo urobil? Dodal mi 6 strán).

Jakubova cesta sa začala v Prešove, kde sa narodil pred 38 rokmi ako starší z dvoch synov – a ten druhý je tu tiež so svojou rodinkou - stihli dnes doraziť aj s otcom z Birminghamu, kde bývajú.

Rodina nebola vyslovene „kostolná“, ale lásku žili konkrétne. Mama Mária, krajčírka zo Zemplína, mala svoj špeciálny spôsob, ako ju dávala najavo: kedykoľvek, v akejkol'vek chvíli, mu položila otázku – „Kubko, vieš, že ťa mám rada?“

Tieto slova ostali v jeho srdci aj po tom, ako v roku 2017 vo veku 60 rokov odišla po krátkom boji s rakovinou.

Otec Štefan, rodák zo Spiša, bol strojár a učiteľom odbornej výchovy. Deti viedol k poctivosti, pracovitosti a mal aj talent na letné tábory pri ohni s trampskými pesničkami.

Detstvo sa odohrávalo medzi tehlovými bytovkami a kostolom sv. Mikuláša v centre Prešova. Tam Jakub začal miništrovať. A zistil, že aj duchovná služba má svoje „ekonomické dimenzie“ – sobáš znamenal desať korún a keď ich bolo aj štrnásť za týždeň, bol to už na základú slušný zárobok.

K formovaniu jeho viery výrazne prispeli sestry z Congregatio Iesu. Neboli to teórie, ale radosť, otvorenosť a spoločná služba, ktorej v ňom prebudili túžbu zasvätiť život Bohu. Sestry mu múdro povedali: „Najprv sa zaľúb“ a potom ho poslali na jezuitsky tábor rozlišovania povolania. Tam sa jeho rozhodnutie pre Spoločnosť Ježišovu upevnilo.

Do noviciátu vstúpil v roku 2005 bez „plánu B“. Nasledovali roky formácie a štúdiá: Ružomberok, Krakov, Bratislava, Dublin, Rím, Madrid. Počas tejto cesty sa špecializoval na spiritualitu a duchovne cvičenia. Kňazom sa stal v roku 2015.

V Piešťanoch (2016-2021) sa venoval pastorácii, duchovným cvičeniam a aj rekonštrukcii exercičného domu. Sám hovoril, že to bol projekt, pri ktorom sa modlil intenzívnejšie – lebo rozpočet vždy skúša vieru.

Od roku 2021 pôsobí v Bratislave ako sócius provinciála, ekleziálny asistent CVX a teraz aj ako superior komunity. Minulý rok si „užíval“ v ryžovej krajine v Indonézii, kde treťou probáciou zavŕšil svoju formáciu.

Celá jeho cesta je príbehom množstva malých „áno“, ktoré sa dnes spájajú do jedného veľkého – jeho posledných sľubov. A možno si práve dnes predstavuje, že tie mamine slová: „Kubko, vieš, že ťa mám rada?“ mu teraz hovorí Boh, a on odpovedá: „Pane, ja a môj dom budeme slúžiť tebe.“

Bratia a sestry, Jozue postavil ľud pred voľbu: „Vyvoľte si dnes, komu chcete slúžiť.“ Dnes táto otázka neznie len pre Jakuba. Znie pre každého z nás.

Jakubova cesta nám ukazuje, že veľké rozhodnutia sa nerodia cez noc. Sú to roky vernosti v malých krokoch. Drobné „áno“ rodičom, priateľom, spoločenstvu, Bohu... až z toho jedného dňa môže vyrásť veľké „áno“ pred celým svetom.

Viacerí z nás tiež zložili svoje sľuby. Niektorí včera – však, sr. Lucia. Mnohí, ktorí ste tu, nebudete skladať rehoľné sľuby. Zložili ste iné – v manželstve, ale mnohých z vás určite čakajú iné rozhodnutia, ktoré formujú váš život: v rodine, v práci, v škole, v priateľstvách. A aj tam platí to iste: voľba nie je jednorazová – je to štýl života.

Tak dnes, keď tu v prírode počujeme Jozueho slová a vidíme Jakubovu odpoveď, môžeme si ich vziať osobne: „Pane, aj ja chcem slúžiť tebe.“

A teraz, Jakub... a spolu s nim aj vy všetci -mladi, starší, rodičia, deti - dovoľte, aby som vám položil parafrázovanú otázku, ktorú ti, Jakub, kedysi kládla tvoja mama: „Vieš, že ťa Boh má rád?“